

DEVLET DESTEKLİ KÜMES HAYVANLARI HAYAT SİGORTASI

Sigortaya Kabul Koşulları

Bakanlar Kurulu kararı ile kapsamı belirlenen, bio-güvenlik ve hijyen tedbirlerini almış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları, aşağıda belirtilen kriterlere uygun olarak yapılacak risk değerlendirmesi sonucunda sigortaya kabul edilir.

Aşılamalar

Sigorta edilecek kümes hayvanlarında aşağıda belirtilen aşılardan aşı takvimine uygun olarak yapılması ve belgelenmesi gereklidir:

- Broiler için; Enfeksiyöz Bronşit, New Castle, Gumbaro.
- Damızlık, yumurta tavuğu civcivi ve tavukları için; Marek, Enfeksiyöz Bronşit, New Castle, Gumbaro, Avian Encephalomyelitis, Fowl pox (tavuk çiçeği), İnfeksiyöz Laryngotriehitis, Egg Dropp Sendrom, Mycoplasma Gallisepticum, Mycoplasma Synoviae, Coccidiosis, Salmonella.
- Besi hindileri için; HB1, Turkey Rhinotracheitis (TRT), New Castle.
- Damızlık Hindilerde; Coccidiosis, New Castle, Avian Encephalomyelitis, Multicida Bacterin, Paramyxovirus, Ornithobacteria, Erysipelothrix.

Bio-güvenlik

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen bio-güvenlik şartlarının yerine getirilmesi gereklidir:

- Kümes hayvanlarının bulunduğu riziko adresindeki üretim faaliyeti gösterilen kümes, depo, silo ve benzeri yerlerin hayvan yetiştiriciliğine uygun fiziki şartları taşıması.
- Çiftliğe sadece, ziyaret amaçları ve giriş çıkış kayıtları tutulan ve ziyareti gerekli olan kişilerin girmesine izin verilmesi.
- Hayvanların sağlığını etkileyecek bir durum olduğunda ziyaretçi giriş çıkışının önlenmesi.
- Çiftliğin etrafının tamamen kapatılmış ve çitle çevrilmiş olması.
- Çiftlikte 7 gün 24 saat görevli bulunması.
- Binaların girişinde ayak batırmak için çözültü veya ayak temizleme ekipmanları olması
- Kullanılan dezenfektanların periyodik olarak yenilenmesi ve kaydedilmesi.
- Hayvanlarla ilgilendikten sonra çiftlik giriş çıkışlarında el yıkamaya yönlendirilmesi.
- Çiftlikte özel personel giysisi olması.
- Sürü değişimlerinde personel giysileri yıkanması veya değiştirilmesi.
- Çiftlik girişlerinde araçların tekerleklerinin yıkanması ve dezenfekte edilmesi.
- Çiftlik ve binalara girebilecek diğer hayvanlar için gerekli önlemlerin alınması.
- Kemirgen, sinek ve parazitlerle gerekli mücadele yöntemlerinin uygulanması.
- Hastalık kontrollerinin ruhsatlı bir firma veya eğitimli personel tarafından yürütülmesi ve her türlü hastalık kontrol önlemlerinin uygulanması.

Sağlık ve Hijyen

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen sağlık ve hijyen şartlarının yerine getirilmesi gereklidir:

- Kümes ünitelerinin "Tam giriş-çıkış esasına" göre çalışması.
- Hayvanların çiftlik girişlerinde sağlık sertifikalarının olması.
- Hasta, yaralı ve ölü hayvanların günlük olarak çiftlikten uzaklaştırılması.
- İki sürü giriş çıkışı arasında en az iki hafta süreyle kümes ünitelerinin boş bırakılması.

- e) Çiftlik ve binalarda sigara içilmesinin hayvanlardan uzak belirlenmiş alanlarla sınırlandırılmış olması.
- f) Kümes hayvanları konusunda eğitim görmüş veteriner hekimlerden hizmet alınması.
- g) Günlük ölümler ile ilaç ve aşı uygulamalarının kaydedilmesi.
- h) İlaç ve aşıların etiket bilgilerine göre güvenli ve kilitli bir yerde saklanması.
- i) Sağlık ürünlerinde sadece eğitimli personelin sorumlu olması.

Salmonella Testi

Sigorta edilecek kümes hayvanları için aşağıda belirtilen testlerin yapılması gereklidir:

- a) Salmonella için uygun dönemlerde tüm civciv sürülerinden numune alınıp yetkili ve resmen tanınmış laboratuvarlarda test edilmesi ve izlenmesi.
- b) Patojenleri gidermek için yazılı olarak temizleme ve dezenfeksiyon prosedürleri uygulanması; Salmonella için yemlerin, üretilen yerde test edilmesi.

Işıklandırma, Sıcaklık, Havalandırma ve Hava Kalitesi

- 1) Hayvanlar için uygun bir ışıklandırma programı uygulanması ve kaydedilmesi.
- 2) Tüm kümes ünitelerinde kontrol edilmiş çevre koşulları olması.
- 3) Hava kalite parametrelerinin (Amonyak, CO₂, rutubet) sürekli olarak ölçülmesi.
- 4) Yazılı havalandırma planı (hava kalitesi, akış hızı, sıcaklık) uygulanması.
- 5) Çevre değişikliklerine uyumlu bir havalandırma hızı sağlanabilmesi.
- 6) Düşük ve yüksek sıcaklıklarda havalandırmanın yeterli olmadığı durumlarda ısıtıcılar ve ilave fanlar kullanılması.
- 7) Her kümes ünitesinde maksimum ve minimum sıcaklıkların günlük olarak ölçülmesi ve kaydedilmesi.
- 8) Isıtma sisteminin hayvanları bir araya toplanmasını durduracak kadar yeterli olması.

Su ve Yem

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen yaşam koşullarının yerine getirilmesi gereklidir:

- a) Hayvanlar için uygun bir ışıklandırma programı uygulanması ve kaydedilmesi
- b) Tüm kümes ünitelerinde kontrol edilmiş çevre koşulları olması.
- c) Hava kalite parametrelerinin (Amonyak, CO₂, rutubet) sürekli olarak ölçülmesi.
- d) Yazılı havalandırma planı (hava kalitesi, akış hızı, sıcaklık) uygulanması.
- e) Çevre değişikliklerine uyumlu bir havalandırma hızı sağlanabilmesi.
- f) Düşük ve yüksek sıcaklıklarda havalandırmanın yeterli olmadığı durumlarda ısıtıcılar ve ilave fanlar kullanılması.
- g) Her kümes ünitesinde maksimum ve minimum sıcaklıkların günlük olarak ölçülmesi ve kaydedilmesi.
- h) Isıtma sisteminin hayvanları bir araya toplanmasını durduracak kadar yeterli olması.

Temizlik ve kimyasallar

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen temizlik uygulamalarının yerine getirilmesi gereklidir:

- a) Çiftlik ekipmanları ve kümes ünitelerinin temizlik ve dezenfeksiyonu için bir program uygulanması.
- b) Tüm üniteler ve ekipmanların sürü değişimlerinde tam olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi, gerekli durumlarda fumigasyon yapılması
- c) Çiftlikte temizlik işlemlerinin kayıt altında tutulması, temizlik işlemleri için içme suyu ve basınçlı yıkayıcılar kullanılması.
- d) Depolama tankları ve içme hatlarının fiziki olarak temizlenmesi, insan ve hayvanların kullanımı için sıhhi hale getirilmesi.
- e) Tüm kimyasalların ve sıhhi materyallerin kullanım amacı için ruhsatlı ve onaylı olması.

- f) Tüm kimyasalların teknik etiketleri ile birlikte ayrı bir yerde kilitli olarak muhafaza edilmesi.
- g) Kimyasalların kullanımına ilişkin kayıtlarının tutulması.

Hayvan kontrolü

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen kontrollerin yerine getirilmesi gereklidir:

- a) Hayvanların en az günde iki kez, stres altında olduğu dönemlerde üç kez kontrol edilmesi.
- b) Çiftlikte kontrollerin kaydedilmesi ve kayıtların tutulması.
- c) Problemlerin teşhis edildiği zaman düzeltilmesi ve kaydedilmesi.

Planlar ve güvenlik işlemleri

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen plan ve güvenlik işlemlerinin yerine getirilmesi gereklidir:

- a) Çiftlik veteriner hekimi ile görüş birliğine varılan ve güncelleştirilen sürü sağlık planı ve hastalık kontrol planının olması.
- b) Üniteleri, ulaşım noktalarını, telefon noktalarını, su kaynakları ve yem hastalık kontrol noktalarını gösteren ayrıntılı çiftlik planının olması.
- c) Yangın, enerji kesintisi, ekipman bozulması, sıcak/soğuk stres durumlarında yapılacak işlemleri gösteren acil eylem planının olması.
- d) Çiftlikte haftanın 7 gününde 24 saat eleman bulunması.
- e) Ehliyetli bir elektrikçi tarafından en az üç ayda bir elektrik sisteminin kontrol edilmesi ve elektrik sistemi için bir hizmet sözleşmesinin olması.
- f) Elektrik açığı anahtarlar/kontrollerin bir hizmet alanı içine yerleştirilmiş olması.
- g) Hizmet alanlarının yanıcı olmayan materyallerle tamamen kaplanmış olması.
- h) Isıtıcıların metal güvenlik zinciri ile asılı olması.
- i) Yakıt depolama tankının kümes ünitelerine uzaklığının 25 metreden daha fazla olması. Tüm kış kapılarının yanmaz malzemeden ve kilitlenebilir olması.

Acil Durum Ekipmanları

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen acil durum işlemlerinin yerine getirilmesi gereklidir:

- a) Elektrik arızasını, asgari ve azami sıcaklıkları ve rutubeti uyaran görüntülü ve sesli bir alarm tarafından tüm çevre kontrol sistemlerinin otomatik olarak izlenmesi.
- b) Görüntülü ve sesli alarmın binaların dışından görülüp duyulabilmesi.
- c) Elektronik çağrı cihazı veya telefon ile diğer bir kontrol elemanına bağlantı olması.
- d) Alarm sistemi için bir hizmet sözleşmesinin olması.
- e) Tüm yemlikler, suluklar, havalandırma, ısıtma ve aydınlatma sistemlerinin ehliyetli kişiler tarafından kurulmuş olması ve bakımlarının yetkili kişiler tarafından yapılması.
- f) Tüm yangın söndürücüler, alarm sistemleri ve diğer otomatik-mekanik ekipmanların ehliyetli kişiler tarafından kurulmuş olması ve bakımlarının yetkili kişiler tarafından yapılması.
- g) Tüm otomatik ekipmanların günlük olarak kontrol edilmesi ve gerekirse tamir edilmesi.
- h) Çiftlikte yedek jeneratör/jeneratörler olması ve otomatik olarak çalışıp durması.
- i) Yedek jeneratörlerin tam yük altında haftada bir test edilmesi ve kayıtlarının tutulması.
- j) Yedek jeneratörler için bir hizmet sözleşmesinin olması.

Hayvanların ve artıkların uzaklaştırılması

Sigorta edilecek kümes hayvanları ve işletmelerde aşağıda belirtilen temizlik ve dezenfeksiyon uygulamalarının yerine getirilmesi gereklidir:

- Araçların hayvanlar taşınmadan önce temizlenip dezenfekte edilmesi ve iyi durumda olması.
- Hayvanların yüklenmesi ve boşaltılması için iyi drene edilmiş yükleme alanı bulunması.
- Hayvanlar boşaltıldıktan sonra yenileri gelinceye kadar kümes ünitelerinin tam olarak temizlenip dezenfekte edilmesi.
- Tüm ambalajlar ve sızdırmaz konteynırlara depolanan artıkların düzenli olarak çiftlikten uzaklaştırılması.
- Atılacak hayvanların mikrop sızdırmaz konteynırlarda muhafaza edilmesi ve haftada bir uzaklaştırılması.

Salmonella ve mycoplasma uygulamaları

Salmonella ve mycoplasma enfeksiyonlarının teminat kapsamına alınmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- Sigortalanan damızlık kümes ve kuluçkahanelerde bulunan kanatlı hayvanlarda Salmonella ve Mycoplasma yönünden enfeksiyon bulunmadığını gösterir Tarım ve Köyüşleri Bakanlığından ve/veya ana damızlıklardan alınacak sağlık belgesi gereklidir.
- Bu teminatın verilebilmesi, risk incelemeyi yapan eksper tarafından düzenlenen risk inceleme raporlarının değerlendirilmesi sonucuna bağlıdır.
- Salmonella ve Mycoplasma hastalıklarının kuluçkahaneden gelen yumurta veya civciv aracılığı ile bulaşması halinde tüm sorumluluk sigorta ettirene / sigortalı aittir.
- Sigorta teminatı Salmonella ve Mycoplasma hastalıklarının ortaya çıkması ile otomatik olarak durur. Sigortalı kümes hayvanları için verilecek yeni teminat, ancak çiftliğin eski sağlıklı haline getirilmesi, hijyenik şartların tam olması ve bu durumun Havuz tarafından yetkilendirilmiş veteriner hekimlerce görölerek onaylanması ile başlar.
- Hasar halinde, ilaç tedavisi veya mecburi kesimin uygulanması, sürüye uygulanacak tahliller neticesinde sigorta ettiren / sigortalı ile sağlanacak anlaşma ile belirlenir. Bu süreçte yapılacak masraflar sigorta ettirene aittir.
- Sigortalı sürünün kesim kararı, Havuz tarafından yetkilendirilmiş veteriner hekim, resmi veteriner hekim ve sigorta ettiren adına yetkili veteriner hekimlerin ortak görüşü doğrultusunda alınır.
- Aksine bir hüküm bulunmadıkça, sigorta ettiren 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu ve ilgili yönetmelikleri gereğince ilgililer tarafından öngörölün tedbirleri almakla yükümlüdür.